

Hvarför icke tullskydd? : Några ord i tullfrågan af P.P.

Persson, Per,

54 A Br. 1886

PERSSON

Polit. Econ.

Allen.

(Pr.)

1886

PERSSON, Per

Polit. ekon.
Allm.
(Per)
1886

Hvarför icke
Tullskydd?

Några ord i tullfrågan

af

P. P. [Per Persson]

SÖLVESBORG 1886,
Sjöströms & Malmqvists Boktryckeri.

Tullfrågan är för alla en mycket vigtig fråga, isynnerhet då det rör nödvändighetsvaror eller sådana, som nödvändigt erfordras för vårt uppehälle, hvarför det borde ligga i hvars och ens intresse, att så fullständigt som möjligt göra klart för sig denna fråga: Åro skyddstullar i allmänhet eller i vissa grenar utaf vår industri eller för jordbruksnäringen nyttiga eller skadliga för samhället eller landet i sin helhet? Detta är en fråga af så betydande omfång, att oaktadt flera försök blifwer gjorda i åtskilliga land med att förbättra invånarnes lefnadsförhållanden, dels genom att skydda dem för utländsk täflan i deras olika yrkesgrenar genom införelafgift eller tull, och dels med att antingen fullständigt borttaga eller mer och mindre nedfatta införelafgiften, ändå ingen visshet har vunnits, om hwilket är det bästa sättet att ställa sig gent emot andra land. Tyssland är ett rike, som tro- ligen måst omsorgsfullt skyddat sig mot utländsk täflan, hwilken åtgärd till stor del berott på den berstädes infly- telserike "Bismarcks" tullwänliga sträfwanden.

Om man icke widare tänkt sig in i tullfrågor, faller det sig genast godt, då man kommer till en viss yrkesidkare och frågar honom: hwad får du för en sådan produkt? Ja wet du, det är så lite jag får, att det lönar

sig icke alls nu för tiden att bara fabricera, emedan tyfkarne, engelsmännen eller hwilka det nu må vara, sälja till så billiga priser, att dessa rent skänna bort affären. Ja, men då är ju alldeles nödvändigt, att genom tull hindra utländingen att i vår marknad utbjuda sina waror eller produkter, för att derigenom åtminstone få den åfatta tullafgiften mera betald och denna afgift kommer då dig till godo. Ett sådant yttrande faller sig naturligtwis mycket behagligt, och en agitation härom antaga wi säkerligen blir föliden för att om möjligt genomdrifwa, denna menniskowänliga ide, och för att det säkrare må lyckas inbjudas äfwen andra yrkesidkare att med dem framföra sin klagan öfwer "dåliga tider" och om nödvändigheten af skydd mot utländingens täflan. Dylika försök äro, för så widt de lyckas, mycket oberättigade och orättwisa, emedan de tillföra ett litet fåtal fördelar på den stora allmänhetens bekostnad, hwarjemte detta kunde vara ett uppslag till att hwar och en kunde finna det med sin fördel förenligt att erhålla skydd för sitt arbete. Tänk om äfwen arbetarne, hwar på sina orter, äfwen komme fram med en anhållan om skydd för sitt arbete, och med anhållan om, att arbetslönerna skulle höjas i samma mån som deras lefnadsomkostnader genom de åfatta tullarne! Sugen kan frångå, att icke en sådan anhållan från deras sida wore fullt ut lika berättigad, som hwilken annans som helst, och ingen kan wäl heller frångå att hela tullställningen i sådant fall blefwe ett högst onyttigt trasfel, der den ena verkningen helt och hållet upphäfde den andra och föliden, att en mängd tjenstemän

woro till skada för allmänheten uti "Aronoutskylderna". Härwidlag wore många reflexioner att göra, men jag finner lämpligast att låta läsaren sjelf tänka öfwer dem. Då emellertid ännu ingen från arbetarnes led höjt sin röst i sådant syfte, kan det wara af intresse att något taga i skärstädande hur tull å t. ex. spannmål skulle taga sig ut i jordbrukarnes betryckta ställning. Härwid bör man först taga i betraktande, att flertalet af Sveriges jordbrukare icke odla mera spannmål, än som åtgår åt deras eget behof, och för dessa kan helt naturligt ingen spannmålstull göra nytta. Jag får måhända tillfoga den upplysning, att endast omkring 13 proc. af Sveriges jordbrukare besitta egendom med **mer** än 40 tunland åker. Icke heller kan jag anse att tullarne skulle öfwa någon inwerkkan på prissförhöjning af spannmål för de jordbrukare, som wissertligen odla något till affalu, men som ha skuld på sina jordbruk, hwilket gör att dessa måste snarast möjligt omsätta sin spannmål för att få pengar, och under ett sådant förhållande bland aldra största delen af Sveriges jordbrukare, komme ju priset helt nödwändigt att få rätta sig, först och främst ester utlandets pris på spannmål med tillägg af den bestämde tullafgiften, och derjemte på hur mycket inhemsk spannmål som strax ester skördens afslutande utbjödes. När wi nu weta, att skuldsättningen bland Sveriges jordbrukare numera i allmänhet är mycket stor, blir det ock en sjelfskrifwen sak att flertalet **uödgas** så fort som **möjligt** förwandla sin spannmål i penningar, aldrahäft som under sommarens lopp, många utgifter fått bli obetalda

emedan jordbrukarne i **allmänhet** då icke ha någonting att sälja, hvaraf följer att deras utgifter mycket mera komma att hopas just till den tid, skörden kan påräknas. Med nutidens präktiga maskiner till hjälp verkställles tröskningen till stor del lika fort som inbergningen verkställles, och större delen kunna således bli i tillfälle att med samma utbjuda spanmålen i marknaden. Och ju större skuldsättningen är, ju mer blir det nödvändigt att sälja **genast**, och detta åter måste ha till följd att spanmålen faller i pris, emedan det kommer att utjudas fortare än som den kan förbrukas. Köpmannen kan numera icke hopa lager af spanmål i affigt att förtjena på den i framtiden; ty dertill hindras han af nutidens lätta kommunikationer, hvarför priset **owillkorligen** måste bli tryckt, så länge han dagligen ser sig i stånd kunna köpa mångdubbelt emot hwad han kan sälja. Detta förhållande kan icke afhjelpas med mindre, än ett minimipris på vårt eget lands spanmål kunde i lag bestännas, hwilket naturligtwis är rent af omöjligt. Tullen kan under ett sådant förhållande ingenting uträtta. Häraf måste följa att endast ett fåtal af Sveriges jordbrukare kunde draga nytta af tullskydd för spanmål, sådana som kunde sälja mycket och derjemte wore i stånd att gömma den tills flertalet undansäldt sin, hwarefter tullen helt naturligt komme att medföra verklig prisförhöjning. Wi få heller icke förbigå, att en mycket stor del jordbrukare fram på wären behöfwa köpa spanmål, och deribland många utaf dem, som på hösten haft att sälja och som då af trängande behof nödgats sälja sig sjelf till skada,

som man säger. Vid den tid han sålde, var marknaden tryckt deras, att det utbjöds för mycket på en gång, men nu, då han behöfver köpa, äro ett fåtal, som ha att sälja och den mycket billiga tiden har varit och nu utöfvar tullskyddet som först sin åsyftade verkan, och den köpande måste betala alltför dryg ränta på de pengar han skafade sig genom att sälja mera spanmål än han egentligen kunde. Jag tror mig nu ha tillräckligt bewisat att de smärre jordbrukarne, samt de som äro skuldsatte icke kunna påräkna den ringaste hjälp för sin ställning genom tullskyddet å spanmål, utan snarare förlust och då dessa representera, snart sagt allesamman, med åtninjstone få undantag det största flertalet, är min affigt den att vi heldre borde höja våra gemensamma röster för att slippa från ett för den stora allmänheten rent af skadligt tullskyddsåkiangel. Jag gif kanste något långt då jag yttrade att nästan allesamman af Sveriges jordbrukare wore i skuld på sin jord, men tager man i betraktande hurusom jordens taxeringsvärde i vårt land i allmänhet är mycket för högt och lifafullt den intecknade skulden kan gå upp till nära nog hälften af detta, så kan nog ingen gerna finna uttrycket swärligen förhastadt. För Sveriges sex sydligaste län, Malmöhus, Christianstads, Hallands, Blekinges, Kronobergs och Kalmar län uppgick 1883 den fasta egendomens intecknade skuld till i rundt tal 40 procent utaf fastställda taxeringsvärdet, utöfver den skuld allmänheten för öfrigt häftade i bankerna genom begagnandet af namnsäkerheten. Sedan 1883 har skuldsättningen ytterligare betydligt ökats, och då man tager i

beräkning fastighetens alltjämt fallande i värde, synas utsigterna vara ganska hopplösa till förbättring. För ett par tiotal år sedan, eller något mer, var fastighetens taxeringsvärde långt mindre än nu och just wid denna tid började skuldsättningen taga fart, men då egde, mot hvad nu är fallet, ett motsatt förhållande rum i det fastighetsvärdet allt jemt ökades, hwadan förmögenheten var minst lika stor oaktadt skuldsättningen pågick med jemna steg. Denna skuldsättning har hufvudsakligen tillkommit under en tid då både spannmål och potatis wore, minst sagdt 50 proc. högre i pris än hvad nu är förhållandet. Hur är det då tänkbart att med tull, låt vara att den wore så hög att den motsvarade de nyss nämnda 50 proc. som spannmålen i allmänhet tagit, war högre då, att jordbrukarne nu skulle kunna reda sig bättre, då de förut från en mera oberoende ställning och under mera gynsamma omständigheter ändock åsamkat sig stora skulder? Hur är det möjligt att hädanefter med skuldbelastningen reda sig bättre än under den tid då dessa, som sagdt, befunno sig i en mera oberoende ställning än nu är fallet, samt dertill numera arbetar på en jord som till största delen icke har 70 eller 80 proc. af den växtkraft den för 20 a 25 år sedan egde. Vi måste wäl medgifwa att under denna tid bra mycket nyodlad jord kommit i bruk och hwars växtkraft bra mycket försämrats också under den tiden, äfvensom att dessa förordar kostade jordbrukarne jämförelsewis ganska litet emot nu, icke allenast med hänsyn dertill att den nyodlade jorden, hwars odlingskostnad stogen i flästa fall betalte, gaf

rifliga skördar utan dyrbara gödningar, utan arbetskostnaderna wore äfwen då bra mycket billigare emot nu. Allt detta talar heller icke för att spannmålstullar skulle kunna åstadkomma någon förbättring i jordbrukarnes nu betryckta ställning. Botemedlet måste således wara något annat, för såwidt wi dermed wilja affe någon naturlig hjälp. Jag har förut nämt att nutidens lätta samfärdsmedel till största delen bära skulden till att köpmannen icke kan hopa spannmål i lager med beräkning att framtiden kunna förtjena på den, och dessa lätta samfärdsmedel äro också orsaken till jordbrukarens tryckta ställning. Europas folk ha numera företagit utvandring i stor mängd till sådana delar af jorden, som förut icke med oss haft den ringaste beröring, och der i bördig och billig jord företagit sådesodling i ofantligt stora dimensioner, och med folkvandringen ha våra samfärdsmedel i hast utvecklats till hwad de nu äro och erbjuda utvandranne stora fördelar uti att till billigt pris öfverföra deras jordalster till det gamla Europa der priset varit högt uppdrifwit till följd af dess mycket täta befolkning. För att så länge som möjligt motstå konkurrensen med utvandranne odla wi, snart sagdt, hwarje jordbit som är möjlig, för att då priset faller mer och mer, hafwa mycket att sälja och dermed hjälpa oss i det längsta, men i längden kunna wi icke hålla ut, af det enkla skäl att utvandranne äro i besittning af billig, ny och kraftig jord, då wi genom jordens för mycket ansträngning få en snart utslugad jord som pr tunland är oss likafullt mångdubbelt dyrare. Alltså, vår jord måste bli billi-

gare än den hittills varit och wi å wår sida måste börja med att **leswa** billigare, med ett ord: wi måste försöka ställa om att wåra utgifter bli så små som möjligt. Detta motverka wi helt och hållet om wi ropa på tullar å hwad nationen nödwändigt måste ha till brödfödan; ty derigenom fördyras lefnadskostnaden ungefärligen halfwa året och underhållet af flera tulltjenstemän blir också en nödwändighet, oaktadt en hel här af sådana tjenstemän finnas förut. Du billigare en enskild kan leswa, ju mindre behöfwer han förtjena, och detta gäller utan möjlig motsägelse för en och för en familj och **måste** äfwen gälla hur stort antal som helst hwilka hafwa gemensamma fördelar **att arbeta för**.

Man talar om att andra land har tullar och försöka ställa till fler, men de stå till hufvudsaklig del i samma förhållande till sina utwandrare som wi, och på samma gång man försöker ställa till så dryga lefnadskostnader som möjligt för arbetarne, wandra desfa antingen ut eller till större del än annars blifwa de återstående till tyngd genom fattigförförjuug, och Tyskland, hwilket företrädeswis lagdt an på tullar, är ett leswande bewis att just tullar i **allmänhet** äro skadliga i det de derstädes utträttat med dem ungefär motsatsen af hwad de wäntat. Intet land i Europa, der jordpriset blifwit högt uppdrifwit, kan sälja sin spannmål till samma pris som de, hwilka odla den nya, kraftiga och dertill billiga jorden i andra werldsdelar utan på bekostnad af det grundkapital jordens egare deri möjligen ännu ha kvar hwilket återigen har den hälsosamma följden med sig att

jorden snart nog derigenom får sitt naturliga värde, d. w. s. ett värde som är propotionerligt med den jord som af våra utvandrare tagits i besittning. Jag nämde att tullskyddet i Tyskland icke kunnat förbättra de inwånarens förhållanden, utan tvärtom gjort stälningen i allmänhet sämre än den var före tullarnes tillkomst i deras nuvarande stic och omfång, och detta omtala deras egna tidningar hvarför sanningsenligheten icke behöfwer vara något twiswel underkastadt. Detta förhållande bewisar tillika att ju mer flertalets lefnadsomkostnader ökas genom påläggande af tullar, minskas i samma mån deras köpförmåga, och då ogynsamma förhållanden, framkallade genom öfverproduktion, äfwen komma till, blir verkningen desto känubarare, ity att dessa faktorer uppträda med förenad styrka.

Rörande införseltull å mais vill jag framhålla att om maispriset här icke stälde sig högre än priset å hafren wore det snarare jordbrukarnes winst att sälja sin hafre och köpa mais, hwilkens fodervärde är betydligt högre än hafrens, och ett ypperligt gödningsmedel för swin, äfwen som den är ett kraftigt foder för hästar som jämt hållas i arbete. Skulle maispriset deremot vara för högt i jämförelse med hafren är det ju klart att hvar och en i detta fall inser sina fördelar. Att maisen skulle inverka menligt för vår potatisodling är mycket otroligt, ty så länge bränwinsbränning utöfwas är potatisen såsom råämne wida fördelaktigare än maisen. Till sist vill jag äfwen framhålla det orättwisa uti att medelst tullars påläggande skaffa inkomster för statens

behof i det att en sådan beskattning kommer att trycka alla **lila**, då wi deremot måste medgifwa att hwad staten fordrar för sitt underhåll, rättwisligen bör af folket betalas i mån af förmåga. Derjämte anser jag tullbeskattningen äfwen inverka menligt för aebetarnes framåtskrifwande; ty ju mer han behöfwer förtjena för sitt uppehälle, ju mer tid måste han använda till arbete och desto mindre tid får han öfrigt till själsodling.

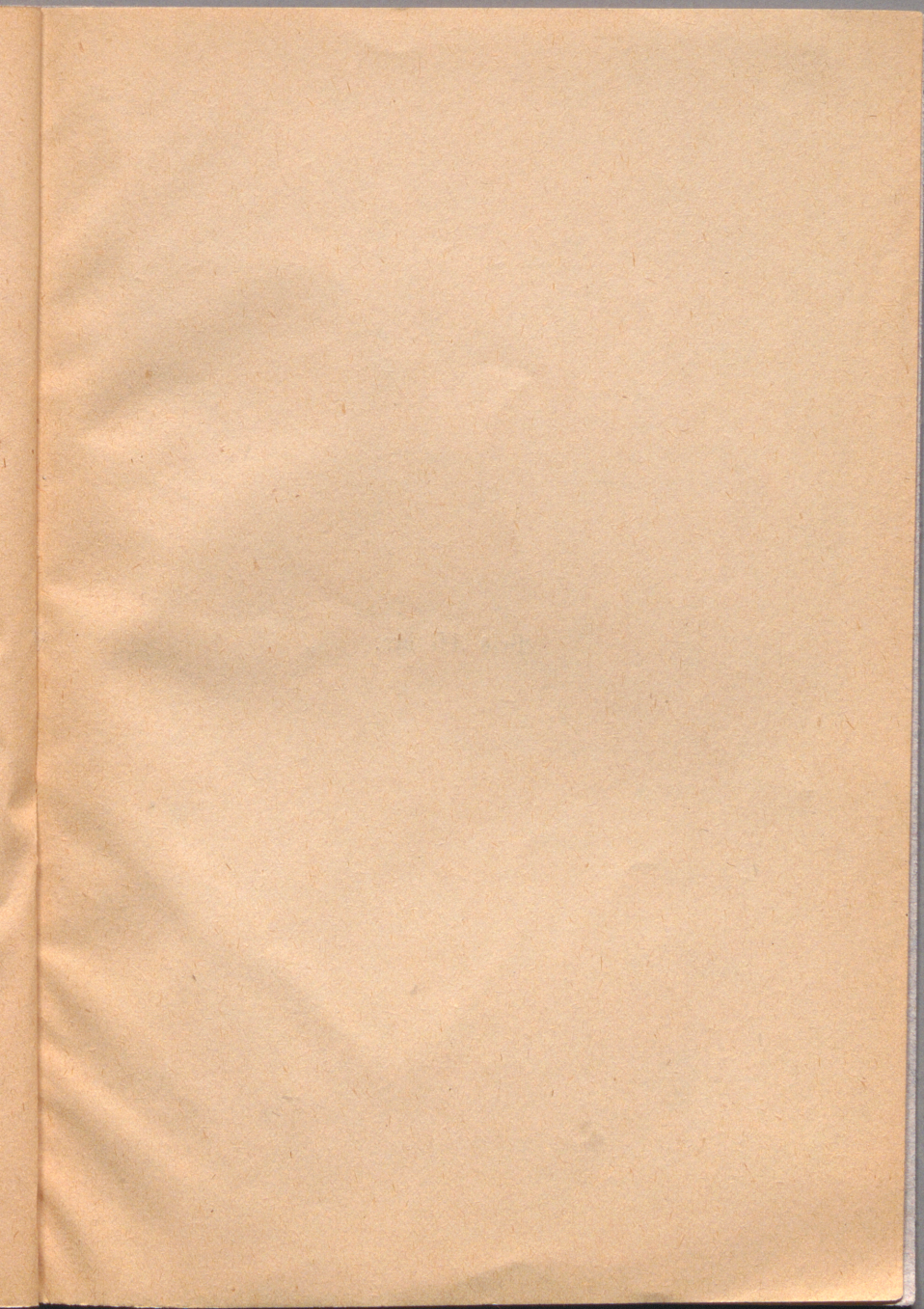
Rörande tullars nödwändighet för industrien, synes denna mig icke allenast obehöflig utan rent af skadlig. Man ropar med stora ansträngningar på tull för vår jernindustri, men hwilka skäl tala wäl för det nödwändiga härtill, månne vår swenska industri icke utvecklat och förkofrat sig under den tid wi arbetat i frihandelsvänlig rigtning. Är den raske utvecklingen orsak till att wi nu nödwändigt böra ställa till en hämsko för att hindra industrien i sin framfart, med att belägga det med tullar? Se på Tyskland, tullarnes förlofwade landom icke deras industri lider utaf deras omöjliga tull, wäsen, och wi hafwa från detta land förnummit åtskilliga rop om befrielse från "tullskyddet".

Om ett för högt uppdrifwet fastighetswårde äntligen börjar en återgång, för att så småningom få ett werldsproportionerligt wårde, och köpförmågan derigenom minskas, och en häraf härflytande "dålig tid" uppkommit är detta ingalunda skäl till att belägga med tullar, för att konstnäsligt försöka kwarhålla de gamla wården. Den "dåliga tiden" har naturligtwis en öfvergång och

efter denna framkomma af sig sjelf mera proportionerliga och hälsofamma förhållanden.

I korthet har jag framhållit några skäl emot införseltullar, hälst som i tryck ströskrifter förekommit hwilka uttalat nödwändigheten för införseltull och derjemte framhållit skäl härför och anser jag det wi omsorgsfullt böra pröfwa hwilka utaf meningarne som för det allmänna och för framtiden äro för oss måst wälgörande.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Pris 15 öre.

